

MIKÄ MUUTTUU AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA TYÖELÄMÄLLE?

Nykytila

- Yhteensä 351 ammatillista tutkintoa
- Jäykkä järjestelmä, jossa jokaista osaamistarvetta varten luodaan uusi tutkinto.
- Osaamista hankitaan suorittamalla usein koko tutkinto.
- Näyttötutkintona suoritettavissa ammatillisissa tutkinnoissa ei ole yhteisiä tutkinnon osia.

- Työpaikalla järjestettävän koulutuksen muotoja ovat oppisopimuskoulutus ja työssäoppiminen.
- Erilaiset toimintamallit työssäoppimiselle ja oppisopimuskoulutukselle
- Erilaiset suunnitelmat ja asiakirjat työpaikalla järjestettävän koulutuksen eri muodoille
- Työelämän mahdollisuus osallistua suunnitelmien laadintaan vaihtelee.

- Työssäoppimisen vähimmäismäärä on ammatillisissa perustutkinnoissa 30 osaamispistettä.
- Työssäoppija ei yleensä ole työsuhteessa, mutta opiskelija ja työnantaja voivat erikseen sopia työsopimuksen tekemisestä työssäoppimisen ajalle, jolloin opiskelijalle maksetaan palkkaa.
- Tarvittaessa työssäoppimisesta on sovittu kunkin opiskelijan osalta erikseen.

- Oppisopimuskoulutus perustuu opiskelijan ja työnantajan väliseen työsopimukseen ja työnantajan ja koulutuksen järjestäjän sopimukseen.
- Osaamista hankitaan pääosin työpaikalla, työpaikalla opiskelua täydennetään tietopuolisilla opinnoilla.
- Yrittäjälle voidaan tehdä yrittäjän oppisopimus.

- Työssäoppimisesta voi maksaa korvausta työssäoppimispaikalle.
- Oppisopimuskoulutuksessa työnantajalle maksetaan koulutuskorvausta.

- Ammatillisessa peruskoulutuksessa ammattiosaamisen näytöt järjestetään työpaikoilla, oppilaitoksessa tai muussa koulutuksen järjestäjän osoittamassa paikassa.
- Näyttötutkinnoissa tutkintotilaisuudet järjestetään ensisijaisesti työpaikoilla.
- Ammatillisessa peruskoulutuksessa osaamista arvioivat opettaja ja työelämän edustaja yhdessä tai erikseen.
- Näyttötutkinnoissa osaamista arvioivat työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat yhdessä.

- Näyttötutkintojärjestelmän 91 valtakunnallisella tutkintotoimikunnalla ammatillisten tutkintojen laadunvarmistustehtävän lisäksi arvosanojen vahvistamiseen ja todistusten antamiseen liittyviä hallinnollisia tehtäviä.
- Tutkintotoimikuntien lisäksi lukuisia koulutuksen järjestäjien asettamia ammattiosaamisen näyttöjen toimielimiä, joilla on laadunvarmistustehtävä paikallisesti.

- Työvoimakoulutus on osa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan työvoima- ja yrityspalveluita.
- Työhallinto hankkii työvoimakoulutukset kilpailuttamiltaan palvelun tarjoajilta.

Uusi ammatillinen koulutus 2018

NOPEAMPI REAGOINTI TYÖELÄMÄN TARPEISIIN - OSAAVAA TYÖVOIMAA TYÖPAIKOILLE

- Noin 160 ammatillista tutkintoa
 - Valinnaisuus lisääntyy
 - Erikoistutaan tutkinnon sisällä.
- Työelämän uusiin osaamistarpeisiin vastataan ensisijaisesti tutkintojen sisältöjä muuttamalla.
- Osaamista voi hankkia suorittamalla koko tutkinnon tai aiempaa joustavammin myös tutkinnon osia.
- Työelämässä tarvittavien perustaitojen vahvistamiseksi yhteiset tutkinnon osat kuuluvat kaikkiin perustutkintoihin.
- Ammatti- ja erikoisammattitutkintoa suorittavat voivat opiskella yhteisiä tutkinnon osia tarvittaessa.

LISÄÄ JOUSTAVUUTTA JA LAATUA TYÖPAIKALLA OPISKELUUN

- Työpaikalla järjestettävän koulutuksen muotoja ovat oppisopimuskoulutus ja koulutussopimus.
- Yhdenmukaiset toimintamallit sekä selkeät eri osapuolten tehtävät, roolit ja vastuut kaikessa työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa
- Koulutus työpaikalla suunnitellaan osana henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelmaa (HOKS), joka laaditaan kaikille opiskelijoille.
- Työpaikan edustaja osallistuu työpaikalla järjestettävän koulutuksen suunnitteluun.
- HOKSin yhteydessä voidaan sopia myös omassa työssä tai kesätyössä oppimisesta kuten nykyisinkin.

KOULUTUSSOPIMUS KORVAA TYÖSSÄOPPIMISEN

- Koulutussopimuksessa ei ole osaamispisteinä eikä aikana määriteltyä vähimmäis- eikä enimmäismäärää.
- Opiskelija ei ole työsuhteessa, eikä hänelle makseta palkkaa eikä muuta vastiketta.
- Koulutuksen järjestäjä ja työpaikan edustaja tekevät sopimuksen kirjallisesti tutkinnon osa tai sitä pienempi kokonaisuus kerrallaan.
- Sopimus tehdään jokaiselle opiskelijalle yksilöllisesti ja annetaan opiskelijalle tiedoksi.
- Opiskelija on oikeutettu opintotukeen, koulumatka-korvaukseen ja koulutuksen järjestäjän tarjoamaan maksuttomaan ateriaan.

OPPISOPIMUSKOULUTUKSEN TOIMINTAMALLIT YHDENMUKAISTUVAT

- Oppisopimuskoulutus perustuu jatkossakin työsopimukseen ja työnantajan ja koulutuksen järjestäjän sopimukseen.
- Osaamista hankitaan pääosin työpaikalla, työpaikalla opiskelua täydennetään tarvittaessa muissa oppimisympäristöissä.
- Viikoittaisen työajan tulee olla keskimäärin vähintään 25 tuntia.
- Yrittäjälle voidaan tehdä yrittäjän oppisopimus.

KOULUTUSKORVAUSKÄYTÄNNÖT SELKEÄMMIKSI

- Koulutussopimuksessa ei makseta korvausta koulutussopimustyöpaikan tarjoajalle (poikkeuksena vaativaa erityistä tukea saava opiskelija).
- Oppisopimuskoulutuksessa työnantajalle maksetaan koulutuskorvausta, jos koulutuksen järjestäjä ja työnantaja arvioivat, että koulutuksesta aiheutuu työnantajalle kustannuksia ja sopivat korvauksen maksamisesta.

TYÖELÄMÄ MUKANA ARVIOIMASSA OPISKELIJAN AMMATILLISTA OSAAMISTA

- Kaikissa ammatillisissa tutkinnoissa osaaminen osoitetaan näytöissä.
- Näytöt järjestetään ensisijaisesti työpaikoilla aidoissa työelämän tilanteissa, perustellusta syystä myös esim. oppilaitos tai oppilaitoksen työmaa mahdollisia.
- Ammatillista osaamista arvioivat opettaja ja työelämän edustaja yhdessä.
- Työelämän edustajat perehdytetään arviointiin.
- Koulutuksen järjestäjä on vastuussa arvioinnista.

TYÖELÄMÄ VARMISTAMASSA TUTKINTOJEN LAATUA

- Tutkintotoimikunnista ja ammattiosaamisen näyttöjen toimielimistä siirrytään työelämätoimikuntiin.
- Noin 40 valtakunnallista työelämätoimikuntaa varmistavat tutkintojen laatua ja koulutuksen työelämälähtöisyyttä.
- Hallinnolliset työt tekee koulutuksen järjestäjä.

OSA TYÖVOIMAKOULUTUKSESTA OSAKSI AMMATILLISTA KOULUTUSTA

- Tutkintotavoitteinen työvoimakoulutus ja osa tutkintoon johtamattomasta ammatillisesta työvoimakoulutuksesta siirtyvät osaksi ammatillista koulutusta.
- Työttömien ja muutostilanteessa olevien yritysten koulutuspalvelujen laatu paranee ja koulutukseen pääsee nopeammin.
- Ammatillisen koulutuksen järjestäjien mahdollisuudet reagoida elinkeinorakenteen muutoksiin paranevat.